

Kalninė guoba

Ulmus glabra

Rangas: **species**

2

STEBĖJIMŲ

1

STEBĖTOJŲ

Balandis

PIKO MĒNUO

KARALYSTĖ

Plantae

KLASĖ

Magnoliopsida

ŠEIMA

Ulmaceae

GENTIS

Ulmus

Kur ir kada stebėti?

Daugiausia stebėjimų užfiksuota balandį.

Apie rūšį

Kalninė guoba – guobinių (Ulmaceae) šeimos, guobų (Ulmus) genties lapuotis medis.

Paplitimas ir augavietės

Jos natūralus paplitimo arealas labai platus – paplitusi beveik visoje Europoje. Vakaruose jos savaiminis išplitimo arealas Airijos saloje, rytuose apie Uralo kalnus, šiaurėje aptinkama apie vidurio Norvegiją iki 67° šiaurės platumose, pietuose iki Graikijos Peloponeso pusiasalio ir aptinkama Irane. Auga iki 1500 m aukščio altitudėse. Kalninė guoba sėkmingai aklimatizuota pietų Grenlandijoje apie Narsarsuaq gyvenvietę. Skandinavijoje sudaro ištisus guobynus.

Matmenys

Tai greitai augantis, vidutinio aukščio medis. Užauga beveik iki 40 m aukščio ir iki 2 m skersmens kamieniu. Aukščiausia kalninė guoba auga Lenkijos Belovežo girioje, jos aukštis 38,40 m (pagal sausio 2011 metų duomenis, Tomasz Niechoda) ir kamieno apimtis 3,85 m matuojant 1,30 m aukštyje. Didžiausios apimtys kuri yra 4,67 m (pagal Martin Miklanek, 2012 metai), žinoma ir užregistruota auga šiaurės Slovakijos Rajecké Teplicės miestelyje.

Amžius

Gyvena iki 200–300 metų, nors yra Europoje pavienių medžių sulaukusių apie 400 metų amžiaus.

Požymiai

Laja tanki. Šakos tamsiai rusvos, stambios, augančios aukštyn. Jos žievė tamsiai ruda ir gilokai sueižėjusi. Jauni ūgliai tamsiai rudi, stori, tankiai plaukuoti. Pumpurai kūgiški arba kiaušiniški 7–9 mm ilgio, juosvai rudi, smailūs, plaukuoti, prisitvirtinę įstrižai šakelės ir nuo jos atspurę. Pumpurų žvyneliai vienodai tamsiai rudi, apaugę rūdiškais plaukeliais. Lapai stambūs, atvirksčiai kiaušiniški arba plačiai ovalūs, tamsiai žali, apaugę šiurkščiais plaukeliais 6–17 cm ilgio ir 3–12 cm pločio. Lapas gale staiga nusmailėjęs, o jo kraštai dvigubai stambiai pjūkliški, pamatas beveik simetriškas.

Abiejose lapų pusėse šakojasi daugiau kaip po dvi šonines gyslas. Rudenį lapai pagelsta. Lapkotis trumpas, tvirtas, storas ir plaukuotas iki 0,5 cm ilgio. Žiedai pavieniai kuokštuose su trumpais apie 1 cm koteliais. Augdama atviroje vietoje pradeda derėti apie 15 m amžiaus ir dera beveik kasmet. Sparnavaisis ovalus arba atvirkščiai kiaušiniškas 2-2,5 cm ilgio ir 1,5-2 cm pločio, šviesiai gelsvai rudas, neplaukuotas. Vaisius – riešutėlis sparnavaisio centre.

Žydėjimas

Pradeda žydėti nuo 20–30 metų. Žydi prieš skleidžiantis lapams, balandžio pabaigoje – gegužės pradžioje.

avybės

Kalninė guoba pakankamai atspari šalčiui, puikiai atlaiko iki -30 °C šalčius, pakenčia unksmę. Nebijo karpymo, vidutiniškai atspari užterštam miestų orui, bet nukenčia nuo guobų maro, ypač pakelių miškuose ir priemiesčių zonose, tad plačiai jas auginti nepatartina.

Skenuok ir peržiūrėk
naujausią informaciją

seskinesozas.lt

Biologinės įvairovės projektas

Duomenys: iNaturalist, Wikipedia, GBIF

iNaturalist rūšies puslapis